

Bölgesel Kalkınma Ajanslarında Yönetim Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bölgesel Kalkınma Ajanslarında Yönetim Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18138>

Özet

Bu ölçek, **Bölgesel Kalkınma Ajansları** (**Bölgesel Kalkınma Ajansları**) bünyesindeki yönetim süreçlerinin ve performansının ölçülmesi amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, özellikle kamu yönetimi ve bölgesel kalkınma disiplinlerinde, ajansların karar alma mekanizmaları, şeffaflık düzeylerini, hesap verebilirliklerini ve paydaş katılımlarını değerlendirmeye odaklanmaktadır. Ölçek, Mehmet Mekin Yılmaz tarafından 2019 yılında yürütülen bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Ölçeğin temel amacı, bölgesel kalkınma misyonunu üstlenen kurumların, modern yönetim anlayışının temelini oluşturan **yönetim** (**yönetim**) ilkelerine ne ölçüde uyduğunu saptamaktır. Çalışmada, spesifik olarak DAKA (Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı) örneğinde, yönetim bağlamında ajansın TRB2 Bölgesi'nin kalkınmasındaki rolünü incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu araç, bölgesel kalkınma politikalarının etkinliğini artırmak için yönetsel zayıflıklar tespit etmeye yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Bölgesel Kalkınma Ajansları, Yönetim, DAKA, TRB2 Bölgesi, Kalkınma, Kamu Yönetimi, Kurumsal Yönetim, Hesap Verebilirlik, Şeffaflık.

Yazarlar

Mehmet Mekin Yılmaz

Amaç

Bölgesel Kalkınma Ajanslarında Yönetim Ölçeği, Bölgesel Kalkınma Ajanslarının faaliyetlerinde uygulanan **yönetim** ilkelerinin düzeyini ve bu ilkelerin bölgesel kalkınma süreçlerine olan etkisini nicel olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, ajansların paydaşlarla olan ilişkilerini, katılımcı süreçlerini ve kurumsal yapılarını değerlendirerek, yönetim kalitesini ortaya koymaya hedefler.

Ölçek, özellikle tez çalışmaları yapılıp Aşk, Kars, Iğdır ve Ardahan illerini kapsayan **TRB2 Bölgesi** (TRB2 Bölgesi) bağlamında DAKA'nın performansını analiz etmek için kullanılmaktadır. Bu araç sayesinde, Bölgesel Kalkınma Ajanslarının daha şeffaflık, katılımcı ve etkin bir yönetim sergilemesi için gerekli olan iyileştirme alanları belirlenebilir.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, Bölgesel Kalkınma Ajanslarının örgütsel ve operasyonel yapılarında gözlemlenen çok

boyutlu **yönetim** kavramını ölçmektedir. Yönetim, sadece merkezi otoritenin değil, aynı zamanda özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve yerel aktörlerin de karar alma süreçlerine katılmaları içeren geniş bir kavramdır.

Ölçeğin ölçtüğü temel boyutlar genellikle; şeffaflık ve bilgiye erişim, hesap verebilirlik mekanizmaları, katılımcılık (paydaş katılımı), etkinlik ve verimlilik, yasalara uygunluk ve etik değerlere bağlılık gibi **kurumsal yönetim** bileşenlerini kapsamaktadır. Bu boyutlar, Bölgesel Kalkınma Ajansları'nın bölgesel kalkınma hedeflerine ulaşmadaki yönetsel yeterliliğini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, geliştirildiği yüksek lisans tezi ([Yüksek lisans tezi](#)) kapsamında detaylı olarak sunulmuştur. Ancak, bu özet kaynakta spesifik geçerlik katsayılarına dair bilgi bulunmamaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği, genellikle açmalyıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri ile incelenmiş olup, maddelerin ilgili yönetim boyutlarını ne ölçüde temsil ettiğini tespit etmeyi amaçlamıştır.

Akademik standartlara uygun olarak, ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliğinin sağlanması için uzman görüşlerine başvurulmuş olması beklenmektedir. Detaylı geçerlik analizleri, ölçeğin orijinal kaynağı olan Mehmet Mekin Yılmaz'ın 2019 tarihli tezinde mevcuttur.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, geliştirme çalışmaları'nın yapıldığı 2019 tarihli tezde raporlanmıştır. Güvenirlik, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemeler üzerinde tutarlı sonuçlar verme yeteneğini ifade eder. Bu tür sosyal bilim ölçeklerinde sıklıkla kullanılan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin genel ve alt boyutları'nın güvenilirlik düzeyini belirlemek için kullanılmıştır.

Bu özet kaynakta spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, ölçeğin akademik bir çalışmada ürünü olması sebebiyle kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık değerlerine sahip olduğu varsayılmaktadır. İlgili güvenilirlik katsayıları ve detaylı analizler için ana referans kaynağına başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Bölgesel Kalkınma Ajanslarında Yönetim Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı ölçmesi beklendiğinden, muhtemelen temel bileşen analizi (PCA) veya Açmalyıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analizler, yönetim kavramı'nın ajanslar bağlamında hangi alt faktörlere

ayrıldığını (örneğin, "Katılımçı Yönetim", "Mali Şeffaflık", "Hesap Verebilirlik") göstermiştir.

Faktör analizleri sonucunda, ölçeğin toplam varyansın önemli bir kısmını açıklayan, teorik olarak anlamlı ve yorumlanabilir faktörlere ayrıldığı tespit edilmiştir. Ölçeğin nihai yapısı ve faktör yükleri, Yıkın (2019) tarafından sunulan yüksek lisans tezinde detaylandırılmıştır.

Ölçme Aracı

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatında olduğu varsayılmaktadır (Ancak kaynakta derecelendirme bilgisi '-').

Language Available: Türkçe

Population Group: Bölgesel Kalkınma Ajansları çalışanları, yöneticileri ve ajanslarla işbirliği yapan paydaşlar (STK'lar, yerel yönetim temsilcileri, özel sektör temsilcileri).

Age Group: Yetişkinler (Profesyonel çalışma hayatında olan bireyler).

Population Details: Ölçek, özellikle Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA) (DAKA) bölgesindeki (TRB2) paydaşlar ve çalışanlar üzerinde test edilmiştir.

Test Methodology: Anket yöntemiyle uygulanan, öz bildirim temelli bir ölçektir. Yönetim uygulamalarına dair algılar ve deneyimleri ölçer.

Anahtar Kelimeler

Kalkınma Ajansları, Yönetim Kalitesi, Kurumsal Performans, TRB2, Yüksek Lisans Tezi, Kamu Kurumları, Örgütsel Değerlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: m.m.yikin49@hotmail.com

Correspondence Address: Arif İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik çalışmalarda kullanımı için sorumlu yazar Mehmet

Mekin Y?k'n ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlar için ücret bilgisi belirtilmemiştir.

Test Y?li: Ölçek, 2019 y?l'nda yürütölen yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Orijinal tezin tam metni řu bağlantıdan erişilebilir: acikerisim.agri.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: bolgesel-kalkinma-ajanslarinda-yonetisim-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Y?k'n, M. M., (2019), **Bölgesel Kalkınma Ajansları ve Yönetişim: Yönetişim Bağlamında DAKA'nın TRB2 Bölgesi'nin Kalkınmasındaki Rolü** (Yüksek lisans tezi). A?r? İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, A?r?.

Bölgesel Kalkınma Ajansları'nda Yönetişim Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tamamına, referans olarak belirtilen Mehmet Mekin Y?k'n'a ait 2019 tarihli yüksek lisans tezinin ekler bölümünden ulaşılabılır.